

Obrót gwarancjami pochodzenia

Paweł Śliwka
Biuro Rejestrów TGE

Plan prezentacji

- Gwarancje pochodzenia – definicja, podstawy prawne
- Rejestr Gwarancji Pochodzenia – podstawowe informacje oraz dane na temat obrotu polskimi gwarancjami pochodzenia
- Organizacja AIB (Association of Issuing Bodies)
- Ustawa OZE – co zostanie zmienione w najnowszej nowelizacji w kontekście gwarancji pochodzenia
- Plany na przyszłość RGP

- ◆ Gwarancja pochodzenia - jest instrumentem, mającym na celu ujawnienie odbiorcy końcowemu źródła, z którego pochodzi kupowana przez niego energia
- ◆ Po raz pierwszy zdefiniowane w Polsce w tzw. „Małym trójpaku energetycznym”. Podstawą do utworzenia instrumentu była dyrektywa europejska 2009/28/EC.
- ◆ Obecnie gwarancje pochodzenia w Polsce definiuje ustawa o Odnawialnych Źródłach Energii z dnia 20 lutego 2015 roku (rozdział V, art. 120 – art. 125).

Zgodnie z art.120 ust.1: „ Gwarancja pochodzenia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii, zwana dalej „gwarancją pochodzenia”, jest dokumentem poświadczającym odbiorcy końcowemu, że określona w tym dokumencie ilość energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej została wytworzona z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii.”

Gwarancja pochodzenia – co określa względem dyrektywy 2009/28/EC

1) Źródło energii z którego energia została wytworzona oraz daty rozpoczęcia i zakończenia produkcji energii;

2) Czy dotyczy:
(i) Energii elektrycznej; lub (ii) energii stosowanej w celu ogrzewania lub chłodzenia;

3) lokalizację, rodzaj i moc instalacji, w której wyprodukowano energię;

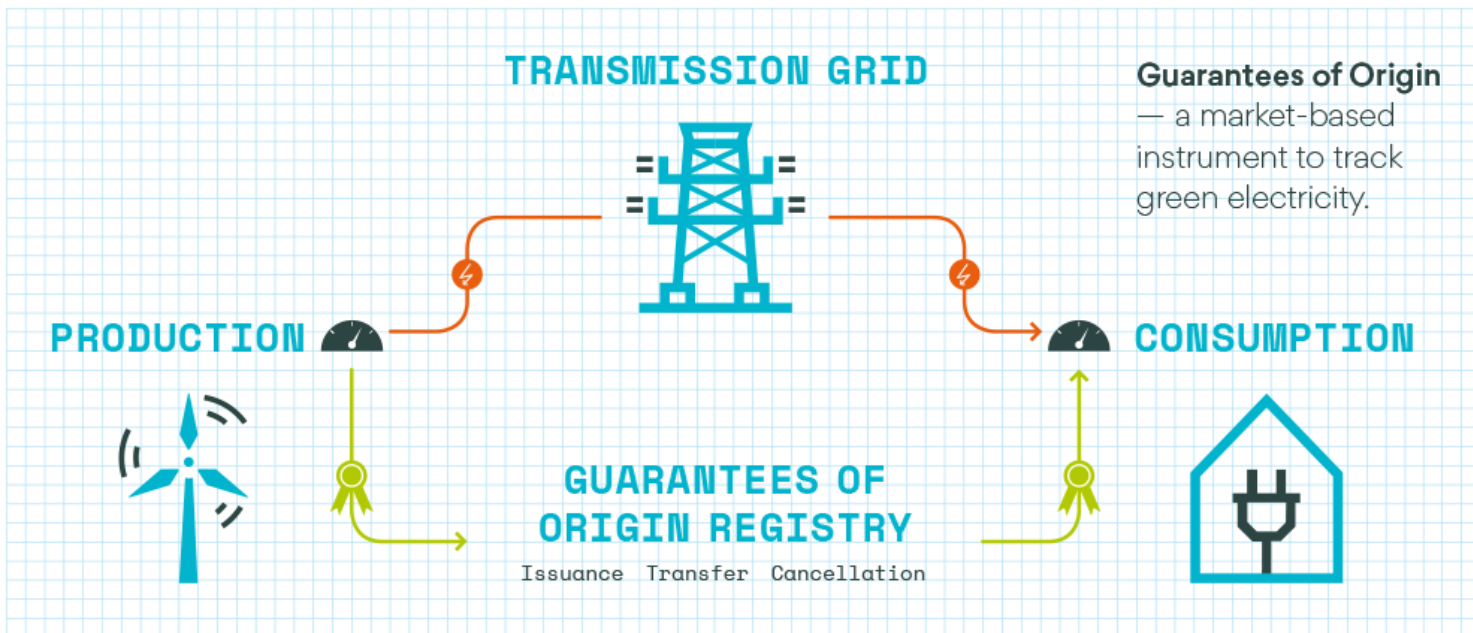
GoO
2009/28/EC

4) to, czy i w jakim stopniu instalacja korzystała ze wsparcia inwestycyjnego, czy i w jakim stopniu jednostka energii korzystała w jakikolwiek inny sposób z krajowego systemu wsparcia oraz rodzaj systemu wsparcia;

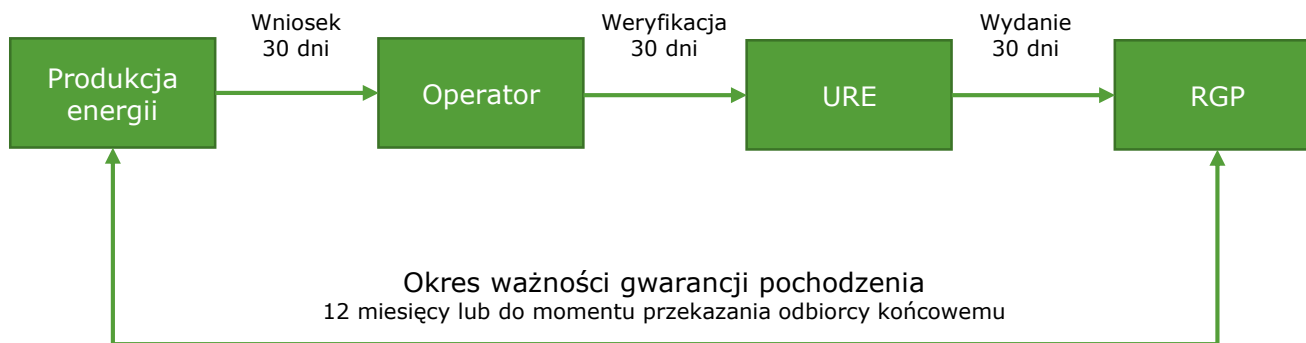
5) Datę oddania instalacji do eksploatacji;

6) Datę wydania, kraj wydający oraz niepowtarzalny numer identyfikacyjny;

Gwarancje pochodzenia – definicja, podstawy prawne

- ◆ Bieg terminów związany z gwarancjami pochodzenia
- ◆ W Polsce wytwórcy mają możliwość składania wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia za cały rok kalendarzowy.
* Zalecenia AIB to okresy 1 miesięczne lub maksymalnie kwartalne dla niektórych technologii

- ◆ Obecnie Rejestr obsługuje tylko gwarancje wydane dla OZE. W najbliższym czasie planowane rozszerzenie rejestru o gwarancje z CHP.

- ◆ Rejestr Gwarancji Pochodzenia dla gwarancji pochodzących z odnawialnych źródeł energii został uruchomiony 03.11.2014 roku na podstawie tzw. „Małego trójpaku energetycznego”
- ◆ Rejestr obecnie pozwala na:
  - a) Wpis gwarancji pochodzenia do aplikacji
  - b) Przeprowadzanie transakcji sprzedaży gwarancji pochodzenia między członkami RGP
Na chwilę obecną nie ma możliwości eksportu gwarancji pochodzenia w wersji elektronicznej do innych Rejestrów. Konieczne dołączenie do organizacji AIB.
  - c) Przekazywanie gwarancji pochodzenia wraz z wystawieniem dokumentów potwierdzających
- ◆ Rejestr obecnie liczy **482** podmiotów wśród, których znajdują się wytwórcy oraz spółki obrotu (stan na dzień 28.02.2019 roku). Wśród członków znajduje się:
  - a) **468** podmiotów zarejestrowanych w Polsce
  - b) **14** podmiotów zagranicznych

Rejestr Gwarancji Pochodzenia – stawki opłat

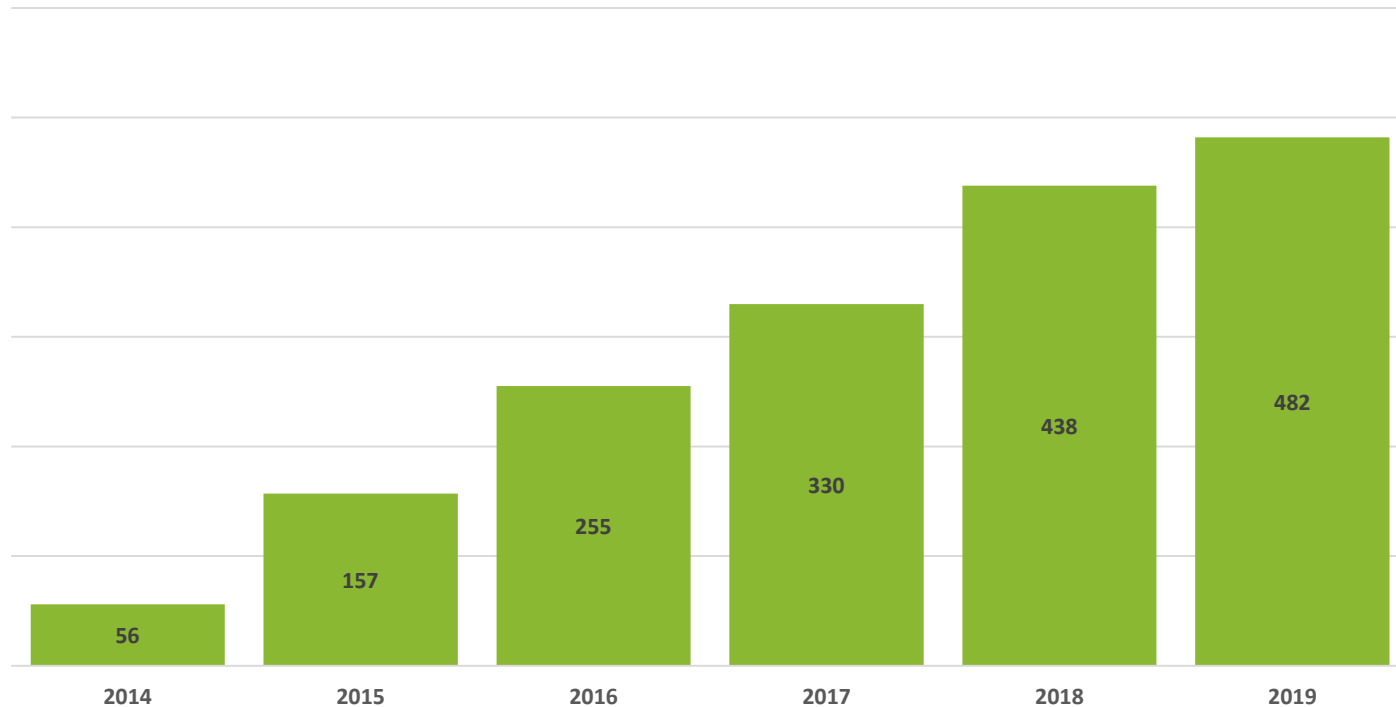

Oplata	Oplaty promocyjne obowiązujące w okresie 01.01.2019 – 31.12.2019	Oplaty Regulaminowe
1. Oplata za wpis Gwarancji Pochodzenia	0,02 zł/MWh	0,03 zł/MWh
2. Oplata za zgłoszenie przekazania Gwarancji Pochodzenia odbiorcy końcowemu	0,04 zł/MWh	0,06 zł/MWh
3. Oplata za każde przyjęcie oferty sprzedaży Gwarancji Pochodzenia dla strony, która zwiększyła ilość Gwarancji Pochodzenia na swoim koncie	0,03 zł/MWh	0,04 zł/MWh
4. Oplata za wystawienie potwierdzenia przysługiwania danej Gwarancji Pochodzenia	50 PLN od wydanego dokumentu potwierdzającego	50 PLN od wydanego dokumentu potwierdzającego

Liczba Członków RGP

Liczba podmiotów w RGP

$$GPOZE = \sum_{i=1}^n P_i \left(\frac{V_i}{V} \right)$$

gdzie:

GPOZE – cena średnioważona miesięczna gwarancji pochodzenia;

n – Liczba transakcji w danym miesiącu, których przedmiotem są gwarancje pochodzenia;

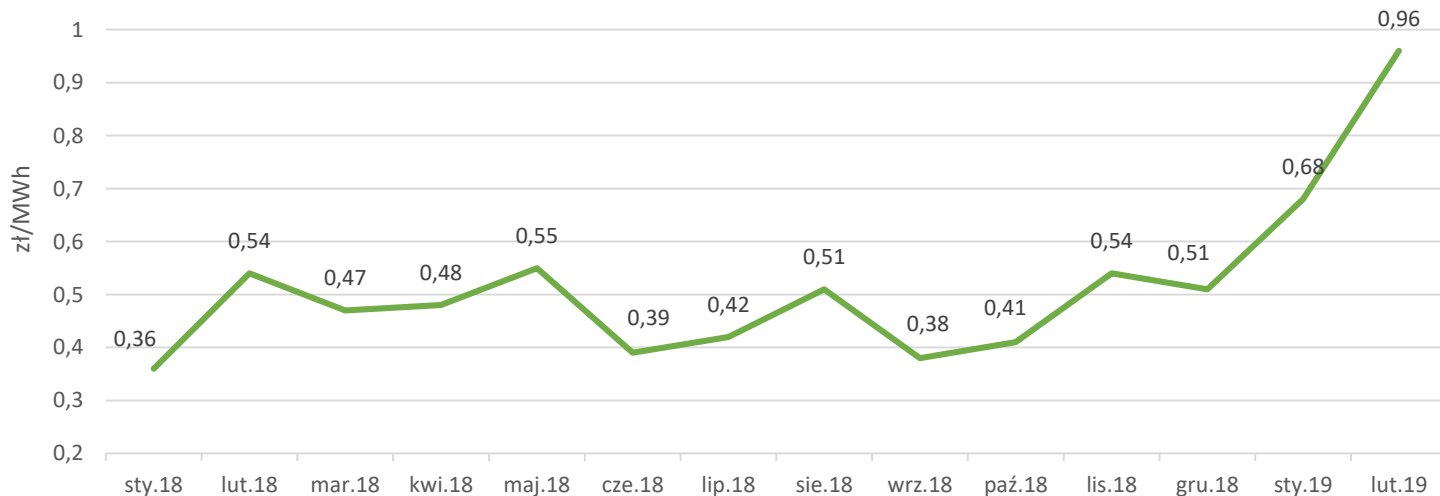
P_i – kurs ustalony dla i -tej transakcji;

V_i – wolumen obrotu w i -tej transakcji;

V – łączny wolumen obrotu w transakcjach gwarancjami pochodzenia w danym miesiącu;

Cena średnioważona obliczana jest w ujęciu miesięcznym bez rozróżnienia na technologię.

Cena średnioważona Gwarancji Pochodzenia w RGP

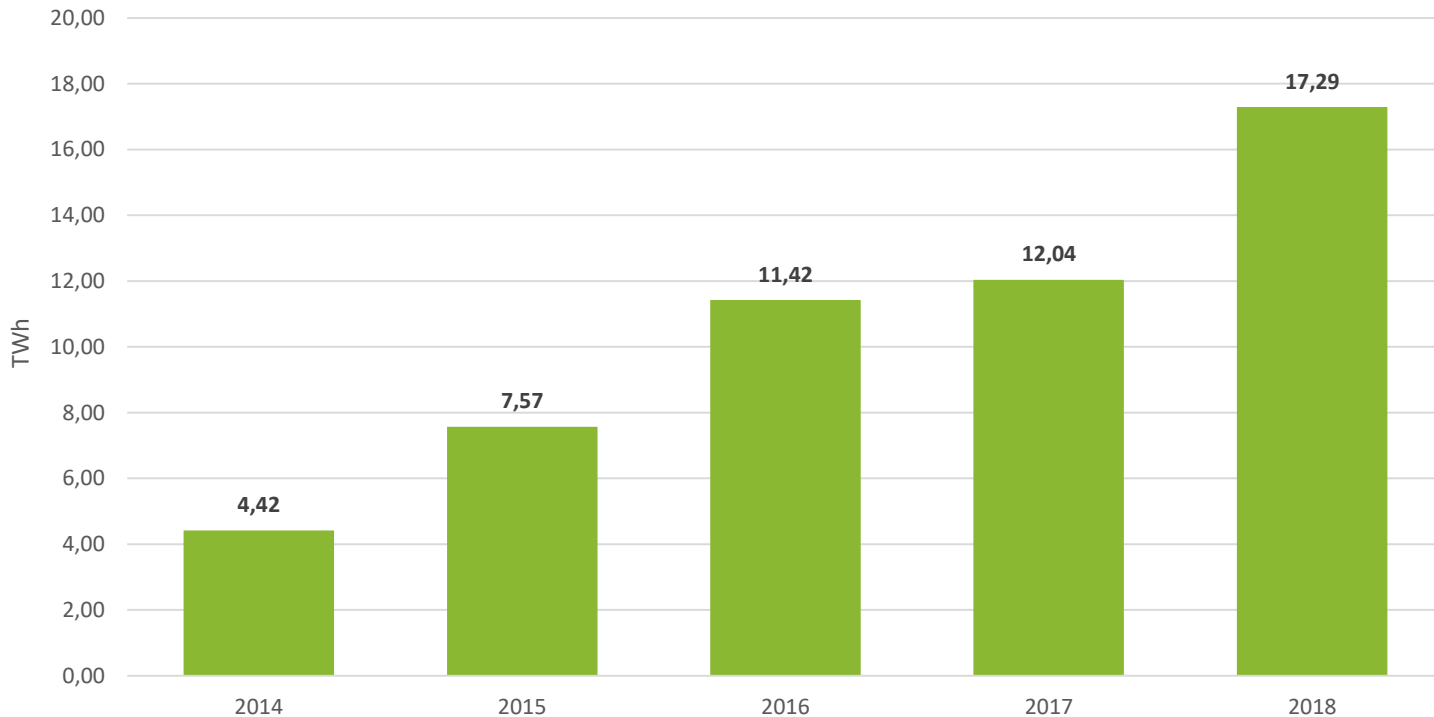

W roku 2018 ceny gwarancji pochodzenia osiągały:

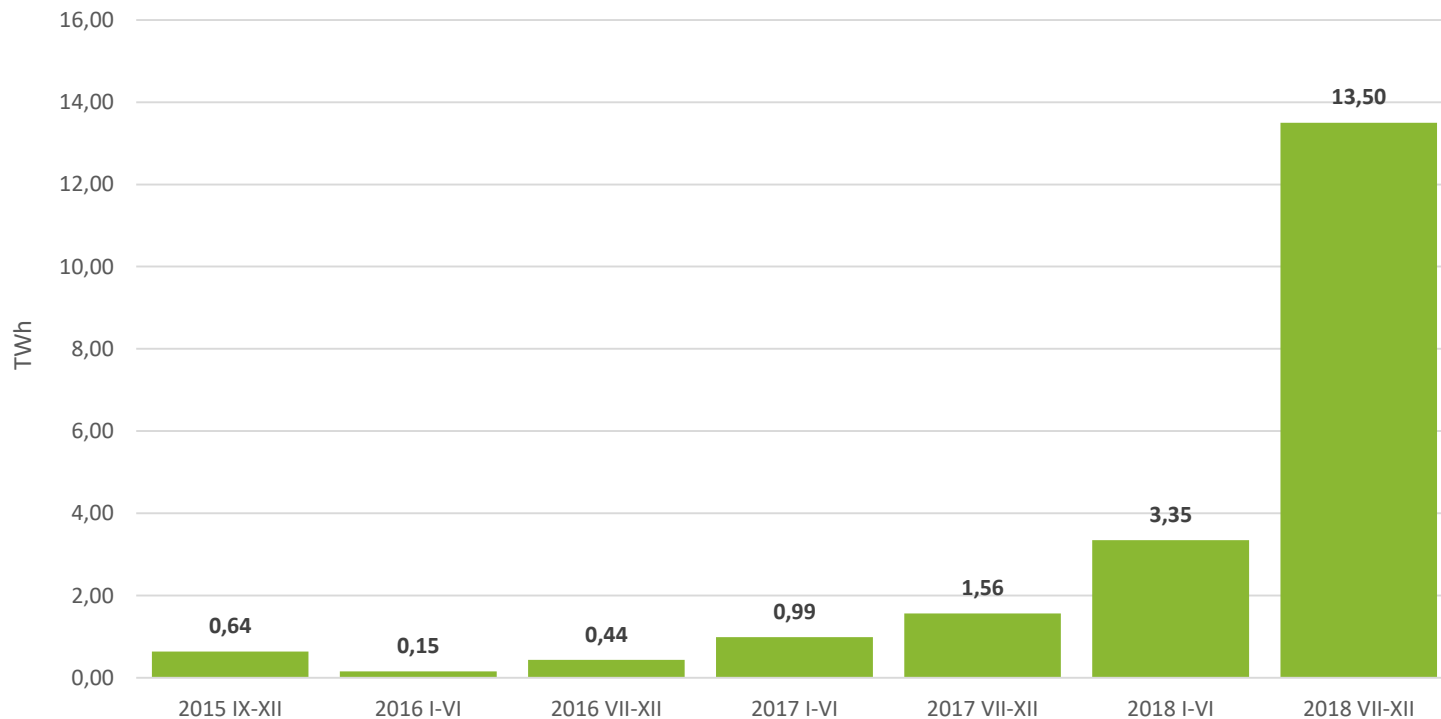
- maksymalnie 1,68 zł/MWh
- minimalnie 0,01 zł/MWh

W Polsce na cenę transakcji wpływ ma przede wszystkim data ważności gwarancji pochodzenia – im bliżej daty końcowej tym niższa cena za MWh.

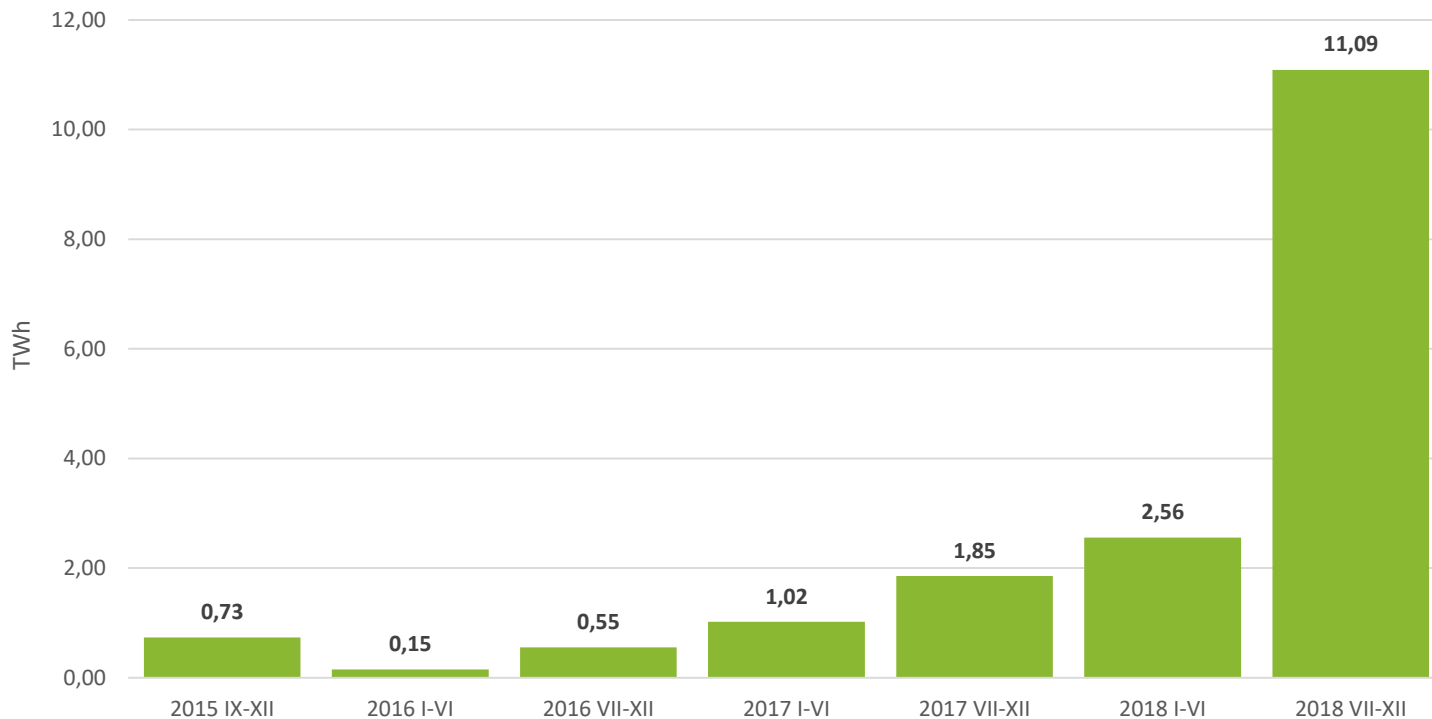
Wolumen wystawionych Gwarancji Pochodzenia według daty wpisu do RGP

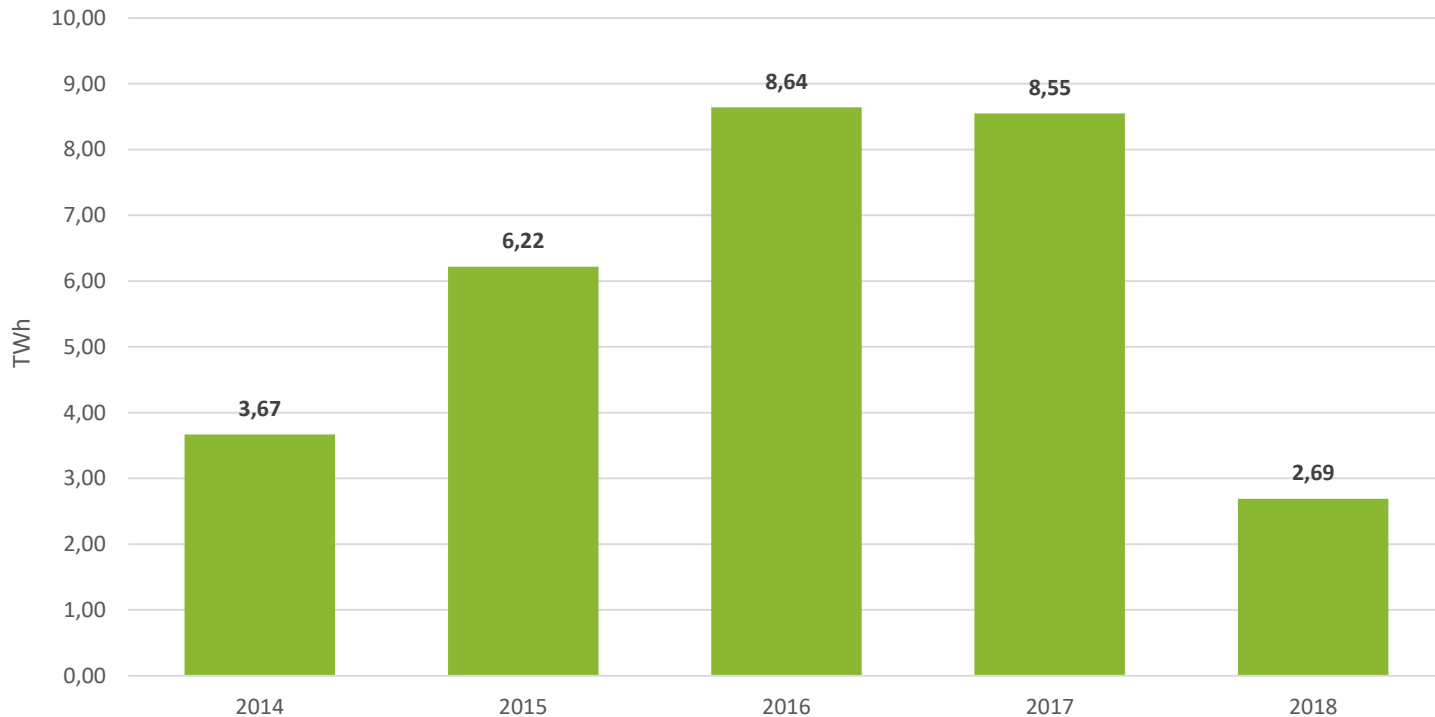
Wolumen obrotu Gwarancjami Pochodzenia

Wolumen przekazanych Gwarancji Pochodzenia

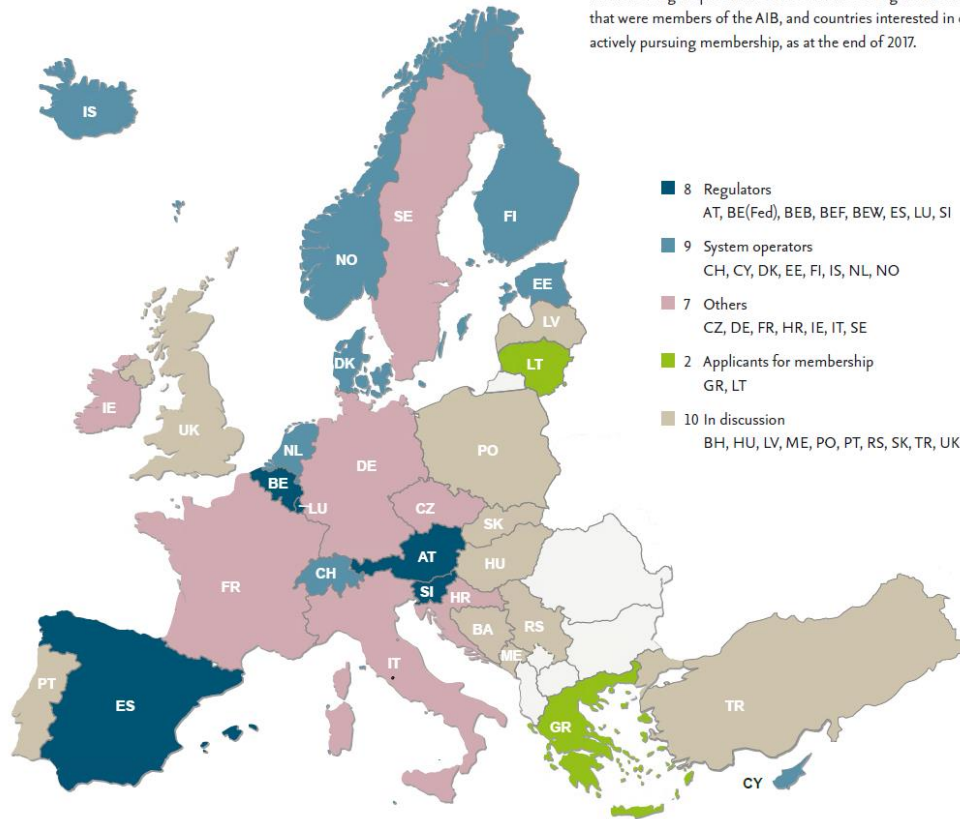
Wolumen wygasłych Gwarancji Pochodzenia w RGP

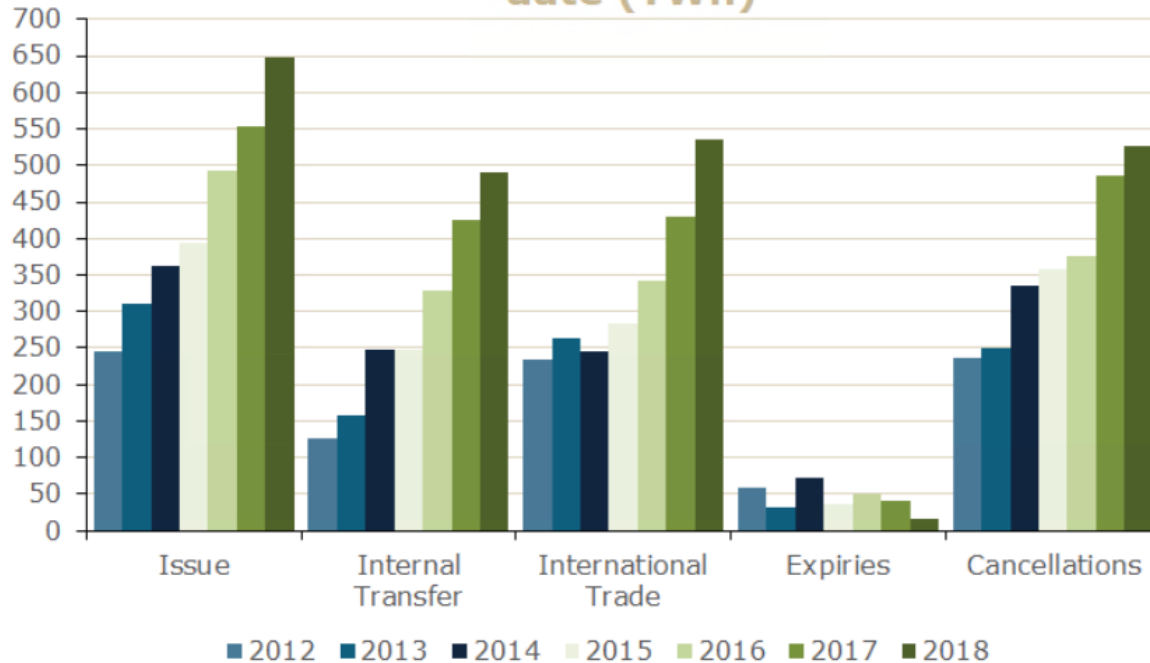
- ◆ AIB jest organizacją, której celem jest ujednoczenie systemów gwarancji pochodzenia w krajach europejskich. AIB zrzesza organy zajmujące się wydawaniem gwarancji pochodzenia oraz udostępnia aplikację pozwalającą na obrót gwarancjami pochodzenia między członkami AIB. Członkostwo w organizacji wymaga poprawnej implementacji Dyrektywy 2009/28/EC a także przejścia na wspólny format certyfikacji EECS (*European Energy Certificate System*). Dodatkowo konieczne jest zdefiniowanie Miksu Resztkowego wraz z metodyką obliczania.
- ◆ Dołączenie Polski do organizacji AIB niesłoby ze sobą następujące korzyści:
  - 1) Zwiększenie wolumenu obrotu gwarancjami pochodzenia
  - 2) Uzyskanie wyższych cen gwarancji pochodzenia
  - 3) Możliwość importu gwarancji pochodzenia z innych krajów do RGP

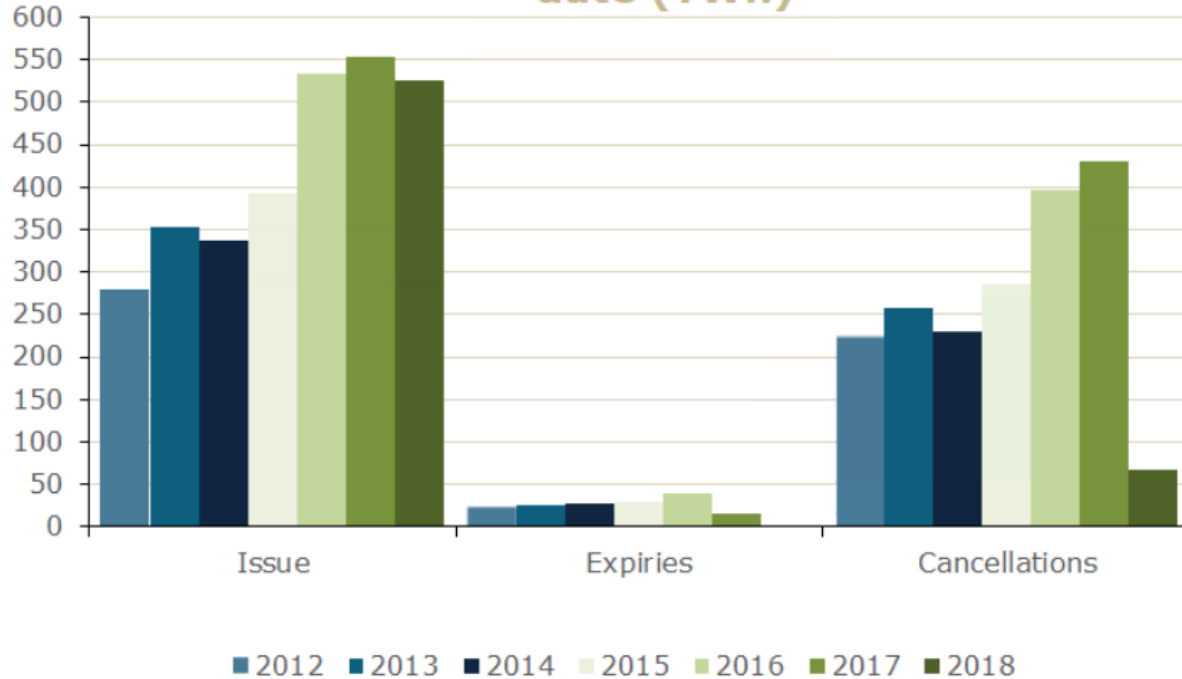
The following map identifies the countries of organisations that were members of the AIB, and countries interested in or actively pursuing membership, as at the end of 2017.

Annual EECS transactions by transaction date (TWh)

Annual EECS transactions by production date (TWh)

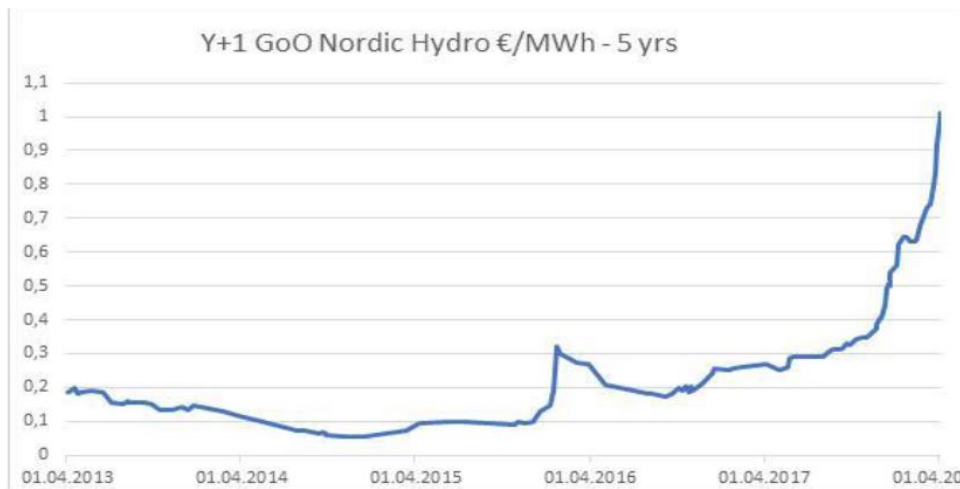
Ceny gwarancji pochodzenia w Europie

♦ Na cenę gwarancji pochodzenia w Europie wpływ mają następujące czynniki:

- 1) Technologia w jakiej produkowana jest energia z OZE
- 2) Czas jaki pozostał do daty ważności gwarancji pochodzenia
- 3) Kraj produkcji energii elektrycznej

Gwarancje najczęściej handlowane są w transakcjach bilateralnych jednak możliwe są także transakcje na rynku regulowanym oraz poprzez system aukcyjny.

Product	Bid	Ask	Last
Nordic/EU			
Hydro-16	-	-	-
Hydro-17	0.88	0.93	0.895
Hydro-18	0.93	0.965	0.96
Hydro-19	0.99	1.02	1.01
Hydro-20	0.99	1.02	1.01
Hydro-21	1.02	1.10	1.08
Bio-16	-	-	-
Bio-17	0.85	-	0.87
Bio-18	0.88	-	-
Bio-19	0.90	1.00	-
Bio-20	0.90	1.05	-
Wind EU:			
Wind-16	-	-	-
Wind-17	0.89	0.92	0.9025
Wind-18	0.94	1.05	0.99
Wind-19	0.97	1.10	-
PV/Solar-17	0.80	1.01	0.645
Wind-17 new*	0.85	1.10	-
Wind-18/19new	0.95	1.25	0.815
* <6yrs, prod. Supp			
Hydr-17 CESAR	-	-	7.30
Bio-18 CESAR	8.30	9.00	
Wind-18 CESAR	8.70	9.50	
* CESAR prices in SEK			

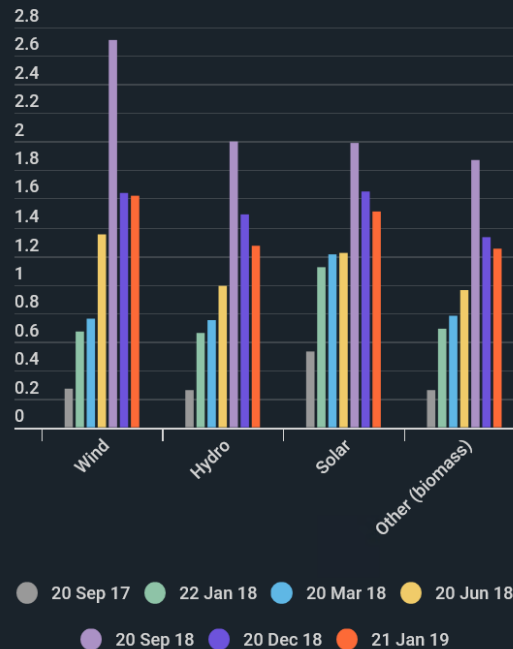

Ceny gwarancji pochodzenia w Europie

Auction results (median allocation price in EUR)

Type of certificate	Month of generation	21 Jan 19	20 Dec 18	20 Sep 18	20 Jun 18	20 Mar 18
Other (biomass)	January	1.03	1.15	1.53	0.94	
Other (biomass)	February	1.13	1.20	1.55	0.94	
Other (biomass)	Other months	1.25	1.33	1.87	0.96	0.78
Wind	January		1.27	2.02	1.35	
Wind	February			2.02	1.35	
Wind	Other months	1.62	1.64	2.71	1.35	0.76
Hydro	January	1.02		1.74	0.97	
Hydro	February	1.12		1.71	0.98	
Hydro	Other months	1.27	1.49	2.00	0.99	0.75
Solar	January	1.08		1.59	1.22	
Solar	February	1.16		1.47	1.23	
Solar	Other months	1.51	1.65	1.99	1.22	1.21

Median allocation price for other months in EUR

W najnowszej nowelizacji ustawy OZE w kontekście gwarancji pochodzenia pojawią się następujące zmiany:

Art. 120 ust. 1: *Wyłącznym dokumentem poświadczającym odbiorcy końcowemu wartości środowiskowe i społeczne wynikające z wytworzenia energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i wprowadzenia określonej w tym dokumencie energii do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej, jest wydawana w postaci elektronicznej gwarancja pochodzenia.*

Art. 124a.

- 1. Poinformowanie odbiorcy końcowego o pochodzeniu energii elektrycznej dla której wydano gwarancję pochodzenia, możliwe jest po jej uprzednim unieważnieniu.*
- 2. Posiadacz gwarancji pochodzenia, rozumiany jako wytwórca albo inny podmiot na rzecz którego wytwórca zbył gwarancję pochodzenia, samodzielnie dokonuje unieważnienia gwarancji pochodzenia w rejestrze, o którym mowa w art. 124.*
- 3. Unieważnienie gwarancji pochodzenia następuje z chwilą zarejestrowania operacji w rejestrze gwarancji pochodzenia.*
- 4. Na wniosek posiadacza gwarancji pochodzenia zawierający wskazanie indywidualnego numeru unieważnionej gwarancji, podmiot prowadzący rejestr potwierdza jej unieważnienie właścicielowi gwarancji pochodzenia w terminie 10 dni roboczych od daty wpłynięcia wniosku.*
- 5. Posiadacz gwarancji składający wniosek o którym mowa w ust. 4 może dobrowolnie określić przyczynę, dla której dokonuje takiego unieważnienia.*
- 6. Potwierdzenie, o którym mowa w ust. 4 stanowi jedyny dokument uprawniający posiadacza gwarancji do poinformowania odbiorcy końcowego o pochodzeniu energii elektrycznej dla której wydano gwarancję pochodzenia.*

Art. 124b.

1. Podmiot prowadzący rejestr gwarancji pochodzenia może umożliwić Prezesowi URE realizację obowiązków dotyczących gwarancji pochodzenia, określonych w art. 122, 123 i 125 bezpośrednio w tym rejestrze.

2. Minister właściwy do spraw energii może określić, w drodze rozporządzenia, szczególne wymagania w zakresie funkcjonalności rejestru gwarancji pochodzenia, jakie, w celu wykonania postanowień ust. 1, zapewnia podmiot prowadzący rejestr gwarancji pochodzenia biorąc pod uwagę konieczność wykorzystania systemu teleinformatycznego oraz efektywnego rozpatrywania wniosków dotyczących gwarancji pochodzenia.

Planowane zmiany w systemie gwarancji pochodzenia

- ◆ Modyfikacja aplikacji Rejestru Gwarancji Pochodzenia:
  - a) wersja angielska RGP
  - b) usprawnienie możliwości realizacji transakcji sprzedaży
  - c) Wprowadzenie możliwości wystawiania gwarancji pochodzenia poprzez aplikację RGP
- ◆ Wprowadzenie metodyki obliczania „Miksu Resztkowego” zgodnej z wymogami AIB
- ◆ Dołączenie do Organizacji AIB

Dziękuję za uwagę!

Biuro Rejestrów TGE

T: 22 341 99 24

M: 885 885 635

E: rejestr@tge.pl

